UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV
Rolf Åkerstedt, brandförsvaret.

SYFTE
Undersökningen syftar till att förebygga brand i den här typen av lampor och påverka tillverkaren att ändra tillverkningen så att lampan blir brandsäker.

HÄNDELSEFÖRLOPP
Rapport från en kollega inkom gällande någon form av fel på lågwattsslampor som fanns placerade i armaturerna i ett ålderdomshem i X-stad. Kontakt togs med föreståndarinnan som berättade att många av deras lågwattslampor ofta gick sönder. De hade tagit dit en fastighetsskötare och jag bad honom komma förbi med lamporna som han hade bytt i senaste omgången.

UNDERSÖKNING
Lamporna är av modellen X (identifierat märke). De är på 230-240 Volt 50 Hz 95 mA. Lamporna är också CE märkta. Lamporna kommer ifrån landet X. Det som har skett är att lamporna efter en tid börjat utveckla en konstig lukt. Det kommer sig av att det verkar uppstå ett fel i kretskortet som sitter i botten på lamporna. Lamporna är av modell lågwattslampa och därför utrustade med kretskort med tillhörande spolar och kondensatorer. Vid isärtagandet av flera lampor så märks att lödningarna på kretskorten är dåligt gjorda och kolningsskador från glappkontakt finns på samtliga kort. Det är olika ställen på olika kort. Det är också sotskador på samtliga kort. De kort som är av äldre modell har två stycken spolar, medan de nyare korten har en spole. De flesta lamporna hade ett eller flera rör på lampan rejält sotskadade där de gick ut från kretskortsdelen. Här visade det sig att den tätning som skall finnas mellan kretskortsdelen och glasdelen på lampan var mycket dålig (värmepåverkad) och helt borta på vissa rör så att syre hade tillträde ned i kretskortsdelen.

SLUTSATS
Det som har skett är att lödningarna från början är av undermålig kvalité. Hela konstruktionen verkar vara gjord med billiga delar. Av de 7 lampor som jag fick från fastighetsskötaren var samtliga påverkade i mer eller mindre grad av värmeökning från kretskortet p.g.a. glappkontakt i lödningar. Ingen av lågwattslamporna har hittills börjat att brinna (detta tack vare att de sitter i utrymmen som oftast finns personal i som i tidigt skede känner den stickande lukten), det är troligtvis bara en tidsfråga innan någon lampa i något undanskymt utrymme börjar att brinna. Vårdhemmet har nu bytt ut samtliga lampor till ett annat märke av betydligt dyrare snitt.

ERFARENHETER
Att tjäna pengar på inköp av billiga lågwattslampor av undermålig kvalité är ingen lönande affär på sikt. Oftast används sekunda material samt att lödningar och hopsättning inte har någon högre standard vad det gäller kvalitetssäkringen av lamporna. Efter en erfarenhetsträff med brandutredare från hela Sverige så framkom att det som hänt i dessa lampor även hänt i andra lampor av den här sorten. Nämnas kan märke Y, märke Z och märke Å. Kontrollera hemma så att ni inte har den här typen av lågwattslampor i era armaturer. Om så är fallet så är det läge att byta ut dessa.

ÅTGÄRDER
När rapporterna inkommit till SRV kommer en analys att göras av rapporterna och utifrån det resultatet vidtages åtgärder från SRV.